

In Memoriam:

DR. GAZSÓ MIKLÓS

1926–2001

*„...amire szükség van, az a tudomány
apró előbbre vitele. A geodézia fejlesztése
a földtudományok nagy összességében
közösen és a többiekhez kapcsolódva: egy
kicsit mindig előbbre lépni!”*

(Gazsó Miklós)

1926. augusztus 29-én, a mohácsi csata 400. Évfordulóján született és 75. életévét betöltve 2001. szeptember 17-én hunyt el az eredeti személyiségű GAZSÓ Miklós, a földtudományok kiemelkedő kutatója, az utolsó geodéta polihistorok egyike.

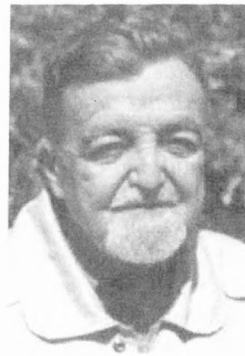
Diósgyőr-Vasgyárban született, ám nem vasas lett belőle, hanem a műszaki tudományok kandidátusa, amely tudományos fokozatot — életműve alapján — 1984-ben szerezte. Az elemi iskola négy osztályának elvégzése után a miskolci Lévai József református gimnáziumban érettségizett és 1944 szeptemberében Sopronban, az Erdőmérnöki Karon kezdte meg felsőfokú tanulmányait. A háborús események miatt azonban ott már októberben felfüggesztették az oktatást. A háború befejezése után a Budapesti Műszaki Egyetem Mérnöki Karára iratkozott be, ahol 1950-ben szerzett oklevelet. Nem sokkal halála előtt kapta meg az Aranydiplomás Mérnöki Oklevelet.

Az egyetemi tanulmányok befejezése után — sok más pályatársához hasonlóan — a Honvéd Térképészeti Intézetnél helyezkedett el. 1951-től a Honvédelmi Minisztérium Vezérkari Főnökség Térképészeti Osztályán volt geodéziai előadó.

1956 után nem írta alá a Kádár-kormányzatot támogató hűségnyilatkozatot és polgári pályára lépett: 1957-től a BGTV-nél szabatos háromszögélőként tevékenykedett, majd az 1961-ben alakult Tudományos Kutató Csoport alapító tagja lett.

1975-ben a Földmérési Intézet Asztrogeodéziai Osztályára került, majd 1981-től nyugdíjba vonulásáig, 1986-ig a Kozmikus Geodéziai Observatórium munkatársaként dolgozott. A nyugdíjazás azonban nem jelentette munkássága befejezését, még 1993-as súlyos szív műtete után is dolgozott, pályamunkákat bírált, cikkeket írt.

Kutatásait soha nem öncélúan végezte, mindig szem előtt tartotta a gyakorlati célokat. Három szakterületen dolgozott; a 60-as években az elektronikus távmérés elméleti és gyakorlati kérdéseivel és a hazai földmérési gyakorlatba ültetésével foglalkozott. Ezután a geodéziai

gravimetria (fizikai geodézia) keltette fel érdeklődését. A gravimetriai függővonal-elhajlások meghatározása, a „Magyar Asztrogeodéziai Hálózat” kimunkálása és az „Asztrogravimetriai Kvázigeoid” magyarországi felületdarabjának előállítása az ő nevéhez fűződik.

Jelentős kutatásokat végzett felsőrendű vízszintes alaphálózatunk továbbfejlesztésében is: a „Felületi Asztrogeodéziai Hálózat” kiegyenlítésében, a nemzetközi kötelezettségekből adódó „Kozmikus Poligon” létesítésében, valamint az „Egységes Országos Térképrendszer” alapfelületének, alaphálózatának számításában és vetületének meghatározásában.

A Kozmikus Geodéziai Observatóriumban kapcsolódott be a geodinamikai kutatásokba. Ő választotta ki az országban azokat a tektonikailag alkalmas észlelési ponthelyeket, amelyekre támaszkodva a GPS technikával először sikerült kimutatni az ország felszínének vízszintes mozgásait.

GAZSÓ Miklós a Magyar Geofizikusok Egyesületének tagjaként élénk érdeklődést mutatott a geofizika és a tágabb értelemben vett földtudományok iránt. Tudta, hogy a Föld alakja szorosan összefügg annak belső szerkezetével. Kiváló kapcsolatot alakított ki az ELGI gravimetriai szakembereivel, aminek szakmai oka is volt, hiszen tudta, a geoid alakját a Föld nehézségi erőtere határozza meg. Együtt vizsgáltuk a gravimetriai felmértségnél a geoid pontosságára gyakorolt hatását és ugyancsak közösen jelöltük ki az ország területén azokat az integrált alaphálózati mérőpontokat, amelyek egyaránt alkalmasak GPS és graviméteres mérésekre.

Élete utolsó két évében részt vállalt az Eötvös Emlékkiállítás felügyelői tevékenységében is. Kellemes és szellemes útitársként rendszeres résztvevője volt a Magyar Geofizikusok Egyesülete szakmai kirándulásainak és egyéb rendezvényeinek. Nagyműveltségű, közvetlen, anekdotázó kedvű ember volt, aki kiválóan ismerte a nagynevű tudós elődöket, a filozófusokat, de járatos volt az irodalomban és a történelemben is.

Gazdag életpályájának tapasztalatait szívesen osztotta meg munkatársaival, barátaival. Talán túlzott szerénysége is hozzájárult ahhoz, hogy kevés kitüntetést kapott. Nem is „pedálozott” ezekért, más volt az értékrendje: a becsület, precíz munka, a nyílt és őszinte beszéd, ugyanakkor lojalitás a „másként gondolkodókkal”. Nem panaszkodott a mellőzésért, nem irigykedett mások látványos sikereire. Ám megérdemelte volna a hivatalos elismerést és nyilván jól is esett volna neki...

Kedves Miklós, munkatársunk és barátunk! Emlékedet őszinte szeretettel őrizzük szívünkben.

Csapó Géza

CONTENTS

MGE (Association of Hungarian Geophysicists)

News 77

EAGE (European Association of Geoscientists & Engineers)

News 81

Geophysical PapersSpectrum of Love type channel waves
T. Bodoky 84About the Generalised Reciprocal Method — after eight years
I. Polcz 88**Papers**100th anniversary of the birth of Géza Tóth — *Alfréd Zách* 89Lessons of the quality ensurance process in the ELGI — *László Verő* 92**News and Reports** 97**In Memoriam**

Miklós Gázsó 106

A szerkesztőség a szakcikkeket szaklektorálás után közli. A szaklektorok névsora az évfáradó kötetben jelenik meg.
A lapban megjelenő cikkek adatainak és állításainak helyességéért, ill. közölhetőségéért a felelősséget kizárólag a szerzők viselik.

MAGYAR GEOFIZIKA

Kiadja: Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet
1145 Budapest, Kolumbusz u. 17–23.

Telefon: (1)252-4999

Felelős kiadó: dr. Bodoky Tamás igazgató
Lombos Nyomda Kft., Budapest — Felelős vezető: Juhász Péter

Előfizethető a Magyar Geofizikusok Egyesületénél: 1371 Budapest, Pf. 433, tel.: (1)201-9815,
egyesületi tagoknak tagdíj ellenében. Megjelenik évente négyszer

Index: 26 507
